

Eestis on 17.07.2024 seisuga 1915 navigatsioonimärki, millest 55 on tuletornid, 237 tulepaagid, 33 päevamärgid ja 1590 ujumärgid.

NARVA-JÕESUU TULETORN

Geograafilised koordinaadid: 59° 28.0864'N; 28° 02.4220'E.

Narva-Jõesuu tuletorn asub Põhja-Eesti rannikul, Narva jõe suudme läänekaldal. Tuletorn on laevadele orientiiriks ning tähistab põlist Narva sadamakohta, mis on tekkinud Tallinnast kulgeva maantee ja Läänemerd Peipsi vesikonnaga ühendava jõe ristumiskohta.

TULETORNI AJALUGU JA INFO

- 13. sajandil** tekkis Narva asula sadamakoht Tallinnast Novgorodi suunduva maantee ja Läänemerd Peipsi järvega ühendava Narva jõe ristumiskohale. Sadamakohta nimetatakse tänapäeval Narva-Jõesuu linnaks, (saksa k. *Hungerburg*, vene k. *Усть-Нарова*).
- 17. sajandist** on esimesed kaudsed andmed elava navigatsioonitule olemasolu kohta Narva jõe suudmes, ajast, kui Narva oli Rootsi idakaubanduse tähtis keskus.
- Aastal 1808** valmis 57 jala (17.4 m) kõrgune paekivist tuletorn. Selle 12-tahulises laternaruumis, 72 jala kõrgusel (22.0 m), andis valgust 24 sfäärilise kujuga vaskreflektori ja 7 kanepiõlilambiga varustatud valgusti, nähtavuskaugusega 14 meremiili.
- Aastatel 1853-1856** kestnud Krimmi sõja käigus said Briti ja Prantsuse kahuritulest kannatada tuletorni-linnaku teenindushooned, ent tuletorn jäi terveks.
- 19. sajandi keskpaiku** loodi jõe suudmesse lootsi- ja merepäästejaamad, samal ajal rajati puidust sihimärgid jõe paremale kaldale jõesuudmesse.
- Aastaks 1866** oli tuletorni lähedusse püstitatud semaforsignaalmast side pidamiseks merel, tormihoiatuste edastamiseks ja jõesuu veetaseme näitamiseks.
- Aastal 1886** ehitati torn 24 m kõrguseks, kuna see oli merepoolisel küljel tuiskliiva sisse mattunud. Tuletorn värviti valgeks ning uude laternaruumi paigaldati 7 lambiga katoptriline valgusti, nähtavuskaugusega 10 miili.
- Aastaks 1903** oli katoptriline valgustusseade vahetatud III järgu dioptrilise valgustusseadme vastu, nähtavuskaugusega 10 meremiili.
- Aastal 1911** süvendati jõesuuet ja merekanalit, mille käigus teisaldati 10 000 kuupsülda (ca 100 000 m³) setteid.
- Aastal 1914** tagas tuletorni kasutusele võetud hõõgukklamp valgustugevuse 14 meremiili.
- Aastal 1927** välja antud „Meresõidu ja lootsiasjanduse käsiraamatus“ kirjutab Johan Mey järgmised read: „Navigatsioon kestab keskmiselt 9 kuud, meri läheb lahti siin läbistikku aprilli keskel ja külub kinni novembri algul. Valitsevad tuuled SW-veerandist. Aastal 1924 käis Narva-Jõesuu sadamas 168 laeva“.
- Aastal 1929** rajati jõe suudmesse rannakindlustus ja 150 m pikkune munakividest ning rahnudest muuliosa, millest 50 m ulatus merre. Muul purustati Teises maailmasõjas.
- Aastal 1941**, Teise maailmasõja käigus hävitati Narva-Jõesuu tuletorn koos teenindushoonetega Nõukogude Liidu vägede poolt.
- Aastal 1957** ehitati vana tuletorni varemete lähistele uus, betoontarinditest, 31 m kõrgune tuletorn, mis värviti vahelduvate punaste ja valgete vöödena. Musta värvi laternaruum sai elektrienergia töötavad valgustusseadmed ЭМН-500, klaasläätstes põles hõõglamp võimsusega 500 W. Merepinnast 34 m kõrgusel asuv tuli valgustas 17 meremiili kaugusele.
- Aastal 2000** ühendati tuletorn laternate jälgimise kaugseiresüsteemiga.
- Aastal 2001** alustas tööd Narva DGNSS tugijaam, mis annab sagedusel 295.5 kHz välja navigatsioonilist asukoha parandit Soome lahes liikuvatele laevadele.
- 2011. aastast** alates on kasutusel Sabik LED ringlatern E8277.W-LB, maksimaalse valgustugevusega 24000 cd, (üks kandela (cd) on võrdne ühe põleva küünla valgustugevusega) ja tarbitava koguvõimsusega 150 W. Tule nähtavuskaugus pimedal ajal on merekaardil määratud 15 meremiili.

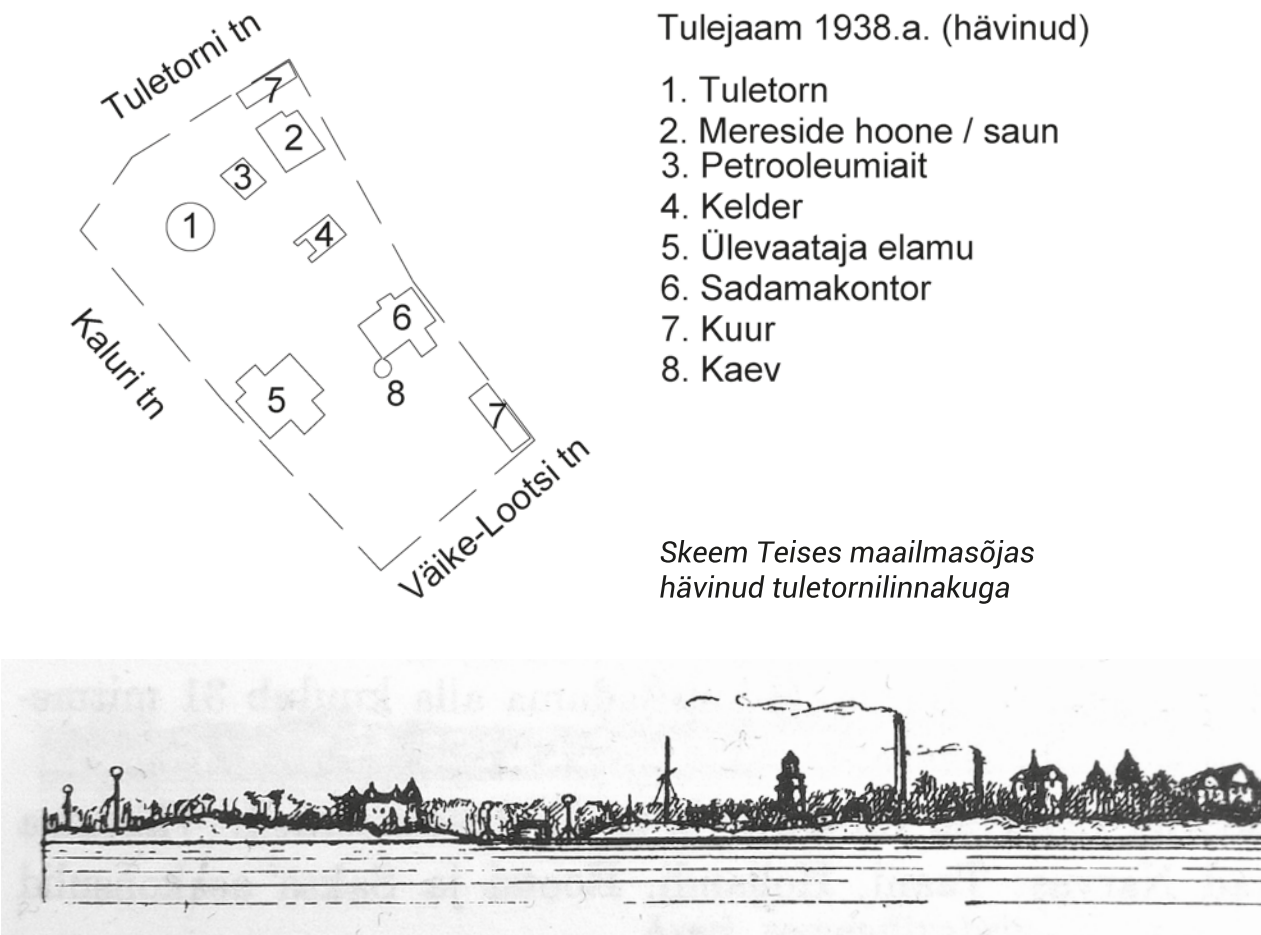
Allikad:
Peeter Peetsalu „Merekultuurilugu“,
Jaan Vali „Eesti tuletornide ajalugu“,
Johan Mey „Meresõidu ja lootsiasjanduse käsiraamat“.

NAVIGATSIOONIMÄRGI ANDMED

Navigatsioonimärgi number: 001
Aluspinna kõrgus merepinnast: 7.1 m
Märgi kõrgus aluspinnast: 30.3 m
Tule kõrgus merepinnast: 36.0 m
Tule iseloom: LFI(2) W 12s Pikk plinktuli (*Long flashing light*)

Lfi

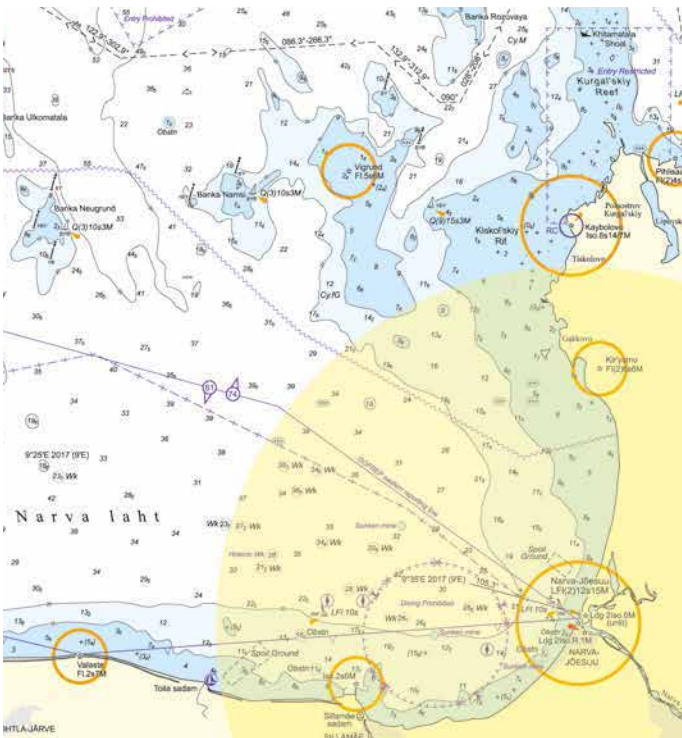
Plingiperioodi kirjeldus: 2+3+2+5=12 s
Püsimärgi andmed Navigatsioonimärkide andmekogus:
<https://nma.transpordiamet.ee/aton/2455>

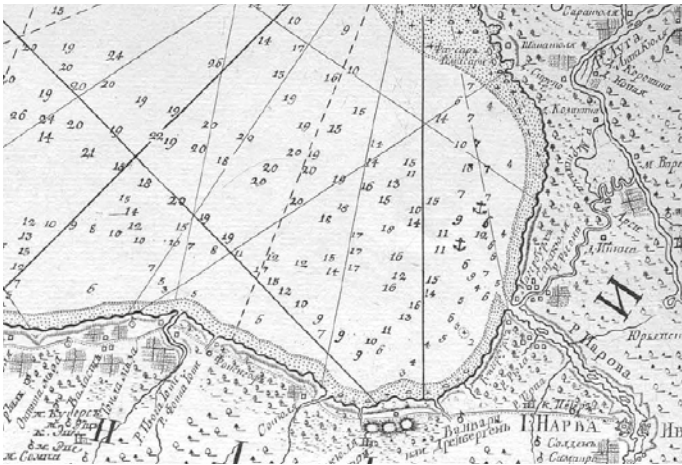
Postmark aastast 2022, kujundaja Roman Matkiewicz

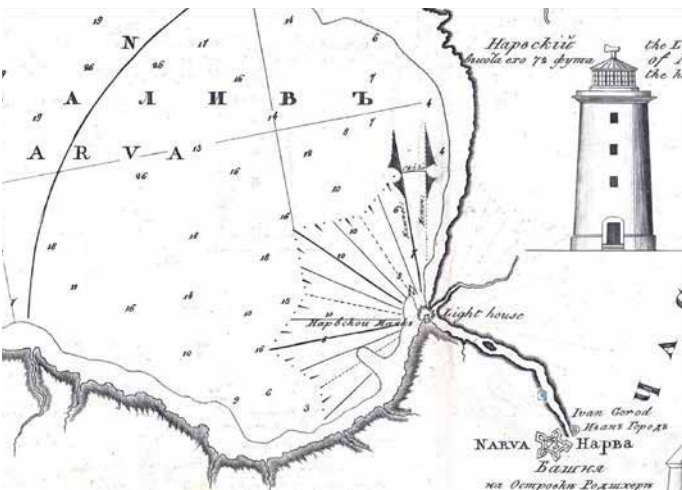
Narva-Jõesuu tuletorn 20. sajandi alguses

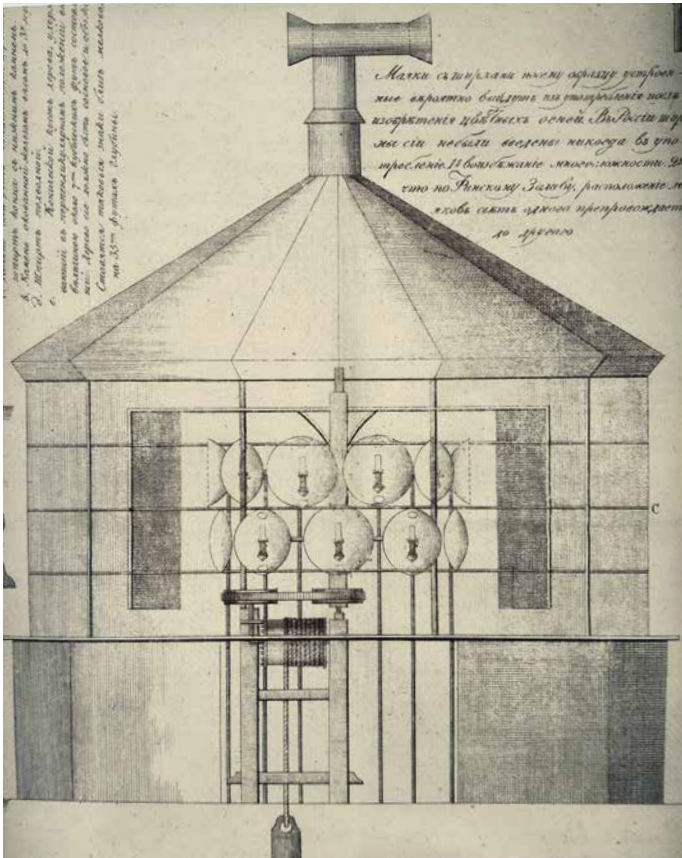
Väljavõte kaardist "Eesti merekaardid" aastast 2022 koos tuletorni tule valgussektoritega

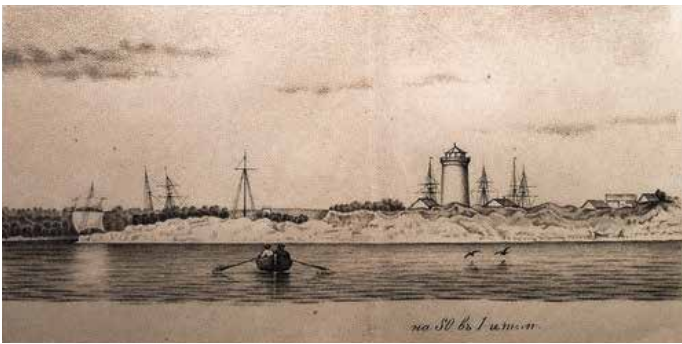
Väljavõte A. Nagajevi 1757. aasta kaardist

Väljavõte L. V. Spafarjevi 1820. aasta kaardist

Kumerate vaskreflektoritega katoptriline valgusti

Väljavõte 1870. aasta lootsiraamatust

Narva-Jõesuu tuletorn 2019. aastal, foto T. Vilu

EST

ENG

RUS

EMN-500 tulesüsteemi lambivahetaja Fresneli dioptrilises klaasläätstes, foto V. Laitus

ASA-500 latern ja NL-300 reservlatern selle peal, foto V. Laitus

Tänapäeval kasutatav LED-latern Sabik E8277.W-LB, foto T. Vilu